

СЛОВ'ЯНСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

УДК 811.162.1

DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2026.1.9>

Т. Є. НЕДАШКІВСЬКА

кандидат філологічних наук, професор,

завідувач кафедри слов'янської і германської філології та перекладу,

Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, Україна

Електронна пошта: meganed777@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-7810-8773>

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ МОВНОЇ ІНТЕРФЕРЕНЦІЇ

Стаття досліджує мовну інтерференцію як явище, що виникає в умовах білінгвізму та означає порушення нормативності через близький контакт двох споріднених мов. Найхарактернішим цей процес є для жителів прикордоння, спільнот, що спілкуються двома мовами та активних учасників міжкультурної комунікації. Мета роботи – різнобічний аналіз українсько-польської мовної інтерференції, щоб виявити її особливості, форми прояву і наслідки для обидвох мов. Продемонстровано кожен із рівнів польсько-української мовної інтерференції та з'ясовано, що найсуттєвішим є лексичне «втручання», а граматичне, синтаксичне і стилістичне хоч і не є такими очевидними, однак «проблем» із ними значно більше, адже вони стосуються глибинних механізмів мовної організації та найбільше впливають на порушення мовних норм. Доведено, що через близький контакт відбувається запозичення або механічне перенесення польських слів в українське мовлення, під впливом польської вимови змінюється українська, переносяться граматичні конструкції з польської мови до нашої, змінюються українські словотвірні моделі, відбувається калькування польських синтаксичних конструкцій, перенесення стилістичних норм тощо.

Аналогічно проаналізовано вплив української мови на польську та встановлено, що він є настільки яскравий, як польсько-український. Визначено, що ця мовна інтерференція найактивніше проявляється під час комунікації, тому найпомітнішим тут теж є лексичний вияв, адже слова легко піддаються зовнішнім впливам. Констатовано, що українські поняття, проникають у польський лексикон через соціально-культурний контекст, а на рівні фонетики визначальним є соціолінгвістичний характер інтерференції, яка польську мову хоч і не змінює, але допомагає сконструювати впізнавані мовні варіанти, за якими легко визначити походження комуніканта. Визначено ряд заходів, що допоможуть уникати більшості негативних наслідків польсько-української мовної інтерференції та якісно зберігати цілісність української мови, яка, своєю чергою, перетворить мовну інтерференцію на інтелектуальний ресурс для гнучкої мультикультурної компетентності.

Ключові слова: польська мова, українська мова, двомовність, мовна інтерференція, соціально-культурний контекст.

Поставлення проблеми. Мовна інтерференція супроводжує процес засвоєння нерідної мови в умовах білінгвізму (двомовності), коли її нормативність порушується через близький контакт із рідною. В Україні цей феномен є доволі поширеним, особливо якщо говорити про її тісну взаємодію з сусідньою Польщею. Йдеться про те, що жителі так званого прикордоння, спільноти, для якої нормальним є спілкування двома мовами або активні учасники міжкультурної комунікації, розмовляючи, змішують слова (вживають полонізми в українській або українізми в польській), не правильно вимовляють деякі звуки, плутають відмінки і порядок розташування слів у реченнях, чи не за призначенням використовують поняття, які в обидвох мовах звучать

однаково, але мають абсолютно інше значення (*false friends*) тощо. Чому так відбувається? Бо тісні соціально-культурні контакти між країнами інтенсифікували мовні обміни, а сучасний глобалізм і відкриті кордони для мобільності стимулюють нові форми мовних контактів, часом навіть зовсім не усвідомлених. Актуальність нашого дослідження полягає у тому, щоби системно вивчити описані вище явища у польсько-українському середовищі, щоб потім мати змогу ефективного вивчати і викладати обидві мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливу зацікавленість проблемою мовної інтерференції можна відзначити в роботах А. Швець, О. Федько, Л. Белей, І. Гамерської, Л. Барановської тощо. Т. Єфименко досліджує

теоретичні засади вивчення інтерференції, з'ясовує її роль і функції у площині соціології, психології та лінгвістики і констатує, що це поширене у білінгвальному середовищі явище має здатність приживатися в ідіолектних мовних системах, впливаючи на мовну компетенцію навіть тих, хто є монолінгвами [Єфименко : 66]. О. Козаченко вивчає випадки лексичної інтерференції, притаманні студентам ЗВО України, які вивчають польську мову. На його думку, щоб відібрати інтерферентно небезпечні для чистоти мови слова, необхідно вираховувати їх за принципом частотності, семантики і тематики [Kozaczenko : 121]. Подібної практики дотримується й Н. Місяць, яка теж окреслює труднощі вивчення та викладання польської мови як іноземної в україномовному середовищі та представляє методи, що допоможуть активізувати навчання і якісно розвивати комунікативні навички [Masias : 111]. Навіть більше, О. Федько наполягає на тому, що формувати мовні компетентності здобувачів освіти потрібно шляхом впровадження і використання інноваційних ресурсів, а також творчо адаптувати ті матеріали, які вже готові для роботи, щоб вони відповідали потребам студентів [Федько : 359]. Л. Колодіна розглядає українсько-польську інтерференцію на фонетичному, лексичному, граматичному та синтаксичному рівнях, руйнуючи упереджений міф, що слов'янським студентам дуже легко вчити польську мову, бо вона схожа на їхню рідну. Основна її увага присвячена так званим мовним пасткам і фальшивим друзям перекладача, які значно ускладнюють процес перекладу та вивчення мови [Колодіна : 724]. І. Гамерська аналізує лінгвістичну інтерференцію, яка може виникати під час вивчення іноземної мови. Авторка розглядає різні тлумачення цього явища і представляє його багаторівневим феноменом, осмислювати який необхідно в міждисциплінарному контексті [Гамерська : 21]. В. Сосновський та Р. Тимошук у рамках вивчення мовної інтерференції займаються вивченням запозичень і калькованих фразеологізмів, які, на їх думку, суттєво збагачують польську й українську мови та демонструють тенденцію інтернаціоналізації їхньої лексики [Сосновський : 249]. О. Станішевська досліджує гомонімічні та паронімічні явища у польській та українській мовах, які вона називає спорідненими [Stanishevskaja].

Мета нашого дослідження полягає у різноманітному аналізі українсько-польської мовної інтерференції з метою виявлення її особливостей, форм прояву та наслідків для сучасної української мови та української на польську, а також оцінки впливу польської мови на мовну поведінку носіїв української та вияви дії української на мовців-поляків.

Завдання, які стоять перед нами:

1. Визначити поняття та основні форми мовної інтерференції у контексті українсько-польських мовних контактів.
2. Проаналізувати лексичні, фонетичні, морфологічні та синтаксичні прояви польського впливу на українську мову.
3. Виявити соціокультурні та комунікативні чинники, що сприяють або стримують інтерференцію.
4. Дослідити вплив інтерференційних явищ на мовну компетентність та міжкультурну комунікацію носіїв української та польської мов.
5. Сформулювати практичні рекомендації щодо навчання української та польської мов в умовах мовного контакту та збереження її стилістичної та семантичної цілісності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мовною інтерференцією прийнято називати феномен, який системно описує різномовні взаємовпливи, здатні змінити структурний і лексичний склад рідної та іноземної мов, а також комунікативну поведінку їх носіїв. Для того щоб відбувся процес «нашарування», мовний контакт має бути достатньо тривалим й активним. Причому використання елементів мови, неспецифічних для української чи польської не завжди свідчить про помилку чи свідому / несвідому їх деформацію. Це може бути прикладом природної адаптації запозичених слів або процесом взаємозбагачення обидвох мовних систем. Представимо багаторівневий характер українсько-польської мовної інтерференції у вигляді таблиці 1.

Як уже можна зрозуміти із таблиці, кожен із представлених рівнів мовної інтерференції свідчить, що поява аналізованого нами явища є не випадковою чи одиничною, а системною, якій передував тривалий мовний контакт, двомовність і культурна близькість української та польської мов. Суттєвою вважається лексична інтерференція, а граматична, синтаксична та стилістична

Рівні польсько-української мовної інтерференції

Вид інтерференції	Опис	Приклади
Лексична	Запозичення або механічне перенесення польських слів в українське мовлення	файний (замість гарний), кшталт , кепський , ратуша , гміна , повіт , справа (у значенні «справа/питання»), склеп (замість крамниці), мешкання (замість житло), урльоп (замість відпустка), запомнити (замість запам'ятати)
Фонетична	Вплив польської вимови на українську та навпаки	Підкреслена артикуляція [шч] під впливом [szcz] (напр., шчо), пом'якшення приголосних за польською моделлю (ś , ź), наголос за польським зразком (тОбі , лЮОблю), вимова л як польського ł , надмірна палаталізація
Граматична	Перенесення граматичних конструкцій з польської мови	Вживання прийменника на замість у/в (іхати на Львів), калькування форм часу (я є зробив ← ja zrobiłem), неправильні відмінкові закінчення, вплив польського Wołacz на звертання
Морфологічна	Вплив польських словотвірних моделей на українські	Суфікси: -ція (організація замість установа), -ек (будинек ← budynek), -увати (працювати → працувати), утворення форм за польськими зразками: питання → питаннє
Синтаксична	Калькування польських синтаксичних конструкцій	Порядок слів: Я маю зроблене завдання (← Мам zrobione zadanie), Він є добрим лікарем (зайва зв'язка), надмірне вживання інфінітивів, конструкції з мати
Стилістична	Перенесення стилістичних норм однієї мови в іншу	Надмірна офіційність або канцеляризми: згідно з вищевикладеним, має місце, в даний момент (← w danym momencie), вживання польських мовних кліше
«Хибні друзі перекладача» (false friends)	Слова, подібні за звучанням, але різні за значенням	Dywan – килим (не диван), owoce – фрукти (не овочі), bandaż – бинт (не бандаж), sklep – крамниця (не склеп), uroda – краса (не потворство), pensja – зарплата (не пенсія), zachować – зберегти (не заховати), na wsi – у селі (не на всі гроші)

Джерело: сформоване автором

хоч і не є такими очевидними, однак «проблем» із ними значно більше, адже вони стосуються глибинних механізмів мовної організації і най-більше впливають на порушення мовних норм.

Через те що буквально трактування процесу інтерференції передбачає взаємовплив, очевидним є факт, що українська мова також впливає на польську. Як і у випадку з нашою рідною мовою, найяскравіше це проявляється у прикордонних регіонах, у тих місцевостях, де проживає багато мігрантів, де є діаспора, скупчення сезонних працівників, а також у білінгвальному середовищі соціальних мереж. Зазначимо, що існує не так багато наукових досліджень, які би детально представили саме ті впливи, які українська мова вчиняє на польську. Частково, пояснити таку ситуацію можна тим, що мовна політика сусідньої до нас країни, дбаючи про чистоту лексичного складу польської літературної мови, використовує жорсткі інституційні механізми його стандартизації та обмежує кількість офіційно запроцьований у ній запозичень. Визначено українізми (або *рутенізми*, як їх ще паралельно називають), зафіксовані в офіційних польських словниках чи

довідниках в алфавітному порядку (*ajer, arba, ataman, bachmat, bajdak, bajoro, baka, bakalie, bakun, batabajkalbatatajka, bataguta, batakaé, banderowiec, bandura, baraban, basalyk, baskak, basztan, bazar, bezhotowie, bies, birkut, bisurmanin, blahy, bobak, boéwina/botwina, bodiak, bohater, bohomaz, bojar, borsuk, borykaé sie, braha, broczyé, bryndza, budowla, buhaj, bulwa, buktak, butamy, butat, butawa, bundz, buriczuk, burczuceny, burka, bury, burzan, buszowaé, car, cerkiew, chabeta, chatat, chatwa, chandra, chata, chtystek, chmyz, chotodziec / aip, арба, отаман, бахмат, байдак, багно, бака, бакалія, бакун, батіг, бандерівець, бандура, барабан, баскак, баитан, базар, безготівка, біс, беркут, бусурман, благий, бабак, ботвиння, будяк, богатир, богомаз, боярин, борсук, борюкатися, брага, кровоточити, бринза, будівля, бугай, бульба, бутани, булава, будз, бурячок, бурка, бурій, бушувати, цар, церква, икапа, битва, хандра, хата, имаркач, холодець [Fałowski : 69]). Прийнято вважати, що їх загальна кількість коливається від 106 до 366. Розділяємо позицію автора, який схиляється до меншого показника, адже складно сперечатися, що багато українізмів*

потрапили у цей перелік невиправдано, оскільки так само їх можна кваліфікувати як запозичення з білоруської або російської мови [Fałowski]. То ж вплив української мови на польську заперечувати неможливо, що ми ілюструємо за допомогою таблиці 2.

Таблиця 2 демонструє, що масштаб впливу української мови на польську є не таким широким і яскравим, як польської на українську. І все ж таки інтерференція є реальною та найактивніше проявляється під час комунікації. Саме тому найпомітнішим є її лексичний вияв, адже слова легко піддаються зовнішнім впливам. Українські поняття, безумовно, проникають у польський лексикон через соціально-культурний контекст. На рівні фонетики визначальним є соціолінгвістичний характер інтерференції. Польську мову вона, звичайно, не змінює, але допомагає сконструювати впізнавані мовні варіанти, за якими легко визначити походження комуніканта. На інших рівнях відбувається формування українських гібридних структур у польському мовленні. Стилістична інтерференція загострює увагу на представленні ввічливих форм та емоційній виразності тощо.

Польсько-українська мовна інтерференція проявляє очевидну залежність від

культурно-історичних чинників і повсякденного спілкування. Очевидно, визначальними для її виникнення є:

– *історичні контакти* – багато століть українці та поляки проживали на спільній території, тому в їхні мови елементи з усіх рівнів системи обопільно проникали практично безперешкодно;

– *регіональна специфіка* – у прикордонні історично змішане населення щоденно контактує між собою, забезпечуючи мовний контакт;

– *освітньо-медійний вплив*, що проявляється через навчальні програми та культурні продукти (книги, фільми, музику, відео на різних платформах), характерною ознакою чого є запозичення нових слів і навіть цілісних мовних конструкцій;

– *двомовність комунікантів* – легалізує інколи навіть несвідомий перехресний мовний вплив, коли особа, що говорить двома мовами, автоматично переносить знайомі структури з однієї мови в іншу;

– *комунікативний контент*, адже, як ми уже говорили, мовна інтерференція стає видимою під час побутового неформального спілкування та в соціальних мережах, неконтрольованих з погляду нормативності;

Таблиця 2

Рівні українсько-польської мовної інтерференції

Вид інтерференції	Опис	Приклади
Лексична	Проникнення українських слів у польське мовлення, особливо в середовищі мігрантів, прикордонних регіонів, у медіа та соціальних мережах	Majdan (як політичний символ), holodomor , borszcz (у значенні саме української страви), hromada (як форма спільноти), batiar , kozacki (у значенні «вільний», «відчайдушний»)
Фонетична	Українська вимова впливає на звучання польської мови в мовленні білінгвів	Щілине [h] замість проривного польського [g], твердіші приголосні, інший інтонаційний малюнок, український тип наголосу, редукція носових
Граматична	Перенесення українських граматичних моделей у польське мовлення	Надмірне використання особових займенників (ja zrobilem , ja poszedlem), кальки типу u mnie jest ← «у мене є», помилки у відмінюванні
Морфологічна	Формування польських слів за українськими словотвірними моделями	Гібридні форми, неправильні суфікси, кальковані форми дієслів, спрощене відмінювання
Синтаксична	Калькування українських синтаксичних структур у польській мові	Ja jutro będę iść ← «Я завтра буду йти», On bardzo dobrze mówi po polsku з українською інтонаційною схемою, прямий порядок слів
Стилістична	Перенесення українських комунікативних стратегій у польське мовлення	Більша емоційність, пряmlinійність, активне використання зменшено-пестливих форм, експресивність
Семантична	Розширення або зміщення значення польських слів під впливом українських	pracować у ширшому значенні, zrobić як універсальне дієслово, spotkanie у надто широкому смислі

Джерело: сформоване автором

– **мовна потреба та економія зусиль** – коли є нагальна потреба швидко порозумітися або пояснити нові поняття, фіксується використання польських запозичень як зручних і коротко сформульованих.

Розуміння цих чинників допомагає визначити механізми взаємовпливу і розробити стратегію вивчення української та польської мов таким чином, щоб воно було дієвим та ефективним. Адже полонізми в нашій мові суттєво і не завжди позитивно впливають на мовну компетентність українців. Вони, звичайно, збагачують наш словниковий запас, розширюючи лексичні можливості української мови та сприяючи точнішому й різноманітнішому продукуванню думок, а за допомогою кальок і морфологічних упливів допомагають творити нові словотворчі конструкції для кращої адаптації до різномовних контекстів. Однак зловживання запозиченнями, надмірне або неконтрольоване, спричиняє появу «змішаних» форм, фонетичних і граматичних помилок, через які формується інтерференція, а набуття стандартної мовної компетентності ускладнюється.

Щоб уникнути більшості негативних наслідків польсько-української інтерференції необхідно:

– **усвідомлено використовувати кальки і запозичення** (цікавитися походженням польських слів і калькованих конструкцій, пояснювати їх правильне вживання, шукати альтернативні варіанти в українській мові);

– **формувати навички розпізнавання нормативних форм рідної мови і таких же контактних форм** (розвивати фонетичну та граматичну уважність: тренувати вимову і наголошення українських слів, виконувати вправи з морфології та словотворення, щоб розрізняти українські та польські граматичні конструкції);

– **розвивати вміння адаптивної комунікації через залучення міжкультурних компонентів до освітніх навчальних програм** (зробити елементи польської мови та культури елементами вітчизняного навчального процесу, щоб розвивати міжкультурну компетентність і розуміння того, чому виникають інтерференції);

– **моніторити та коригувати мовні помилки** (систематично аналізувати

інтерферентні мовні неточності, обговорювати їх та виправляти);

– **створювати словники так званих контактних слів, пояснюючи їх правильне використання в українській мові;**

– **стимулювати самостійну мовну практику здобувачів освіти** (заохочувати до написання власних текстів, активно використовувати українську мову в соціальних мережах і творчих проєктах тощо).

Такі рекомендації рівноцінно важливі також для навчання польської мови, оскільки процес інтерференції діє в обидві сторони, трансформуючи як українську, так і польську мову. Такий підхід може позитивно подіяти на збереження цілісності української та польської мов і перетворювати мовну інтерференцію на інтелектуальний ресурс для становлення мультикультурної компетентності.

Висновки. Представлене дослідження показало, що феномен мовної інтерференції в українській і польській мовах є багаторівневим, комплексним і природним явищем. Його прояв помітний на рівні лексики, фонетики, морфології та синтаксису, а утворені ним нові мовні форми продукують потенційні труднощі під час навчання, викладання та спілкування у середовищі білінгвів. Цілий комплекс соціокультурних і комунікативних чинників є визначальним для виникнення інтерференції та ще й визначає її інтенсивність. І в українській, і в польській мовах інтерференція розширює їхній словниковий запас та оновлює граматичні моделі, однак є серйозним викликом для кожної мовної системи, адже через необережне поводження з нею може постраждати ідентичність і стилістична єдність. Саме тому важливо формувати усвідомлений підхід до використання запозичень, уважно слідкувати за розвитком фонетичних, морфологічних і стилістичних змін, а також усвідомлено інтегрувати міжкультурні компоненти у навчальний процес. Так збережеться стилістична та семантична цілісність української та польської мов і буде розвинується мовна гнучкість її носіїв, формуватися свідома мовна особистість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барановська Л. Українізми в польській мові: етимологія та семантика. *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2023. № 27. С. 18–23. URL: <https://apfp.khmnu.edu.ua/index.php/apfp/article/view/48/49>

2. Белей Л. До питання міжмовної інтерференції. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 41(10). С. 14–17. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.41.1.2>
3. Гамерська І. Явище інтерференції у сучасних лінгвістичних дослідженнях. *Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис»*. 2023. № 14. С. 21–28. DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2023-14.3>
4. Єфименко Т. Дослідження мовної інтерференції у соціальному, психологічному й лінгвістичному планах. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2018. № 6 (43). С. 66–69. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/04/Researches-of-the-language-interference-in-the-social-psychological-and-linguistic-meaning-T.-M.-Yefymenko.pdf>
5. Колодіна Л. Інтерференція при вивченні польської мови як іноземної: розпізнання з метою уникнення. *Молодий вчений*. 2018. № 11 (63). С. 724–727. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/163.pdf>
6. Сосновський В., Тимошук Р. Порівняльний аналіз сучасних фразеологічних кальк у польській та українській мовах. *Papers in Linguistics*. 2020. № 22 (1). С. 239–254. DOI: <https://doi.org/10.31648/pj.4983>
7. Федько О. Основні труднощі при вивченні/викладанні української та польської мови як іноземної. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка*. 2022. № 58 (2). С. 359–365. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/58-2-51>
8. Швець А. Прояви лексичної інтерференції у польському мовленні мешканців Кам'янського. Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства. 2016. Вип. 21. С. 171–174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spml_2016_21_36
9. Fałowski A. Ile jest słów pochodzenia ukraińskiego we współczesnej polszczyźnie ogólnej? *LingVaria*. 2023. № 1 (35). S. 63–72. DOI: <https://doi.org/10.12797/LV.18.2023.35.04>
10. Kozaczenco O. Проблеми лексичної інтерференції на матеріалі української та польської мов та шляхи її подолання у польському мовленні студентів філологічних факультетів. *Prace naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Językoznawstwo*. 2015. № 11. S. 121–140. URL: <http://dx.doi.org/10.16926/j.2015.11.09>
11. Masiac N. Kompetencja lingwistyczna w nauczaniu Ukraińców języka polskiego jako obcego. *Українська полоністика*. 2010. № 7. С. 111–120. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/6308/1/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20Microsoft%20Word.pdf>
12. Stanishevskaja O. Źródła polsko-ukraińskich homonimów i paronimów. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/309.pdf>

REFERENCES

1. Baranovska, L. (2023). Ukrainizmy v polskii movi: etymolohiia ta semantyka [Ukrainianisms in the Polish language: etymology and semantics]. *Aktualni problemy filolohii ta perekladoznavstva*, 27, 18-23. URL: <https://apfp.khmnu.edu.ua/index.php/apfp/article/view/48/49> [in Ukrainian].
2. Belei, L. (2025). Do pytannia mizhmovnoi interferentsii [On the issue of interlingual interference]. *Zakarpatski filolohichni studii*, 41(10), 14-17. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.41.1.2> [in Ukrainian].
3. Hamerska, I. (2023). Yavyshe interferentsii u suchasnykh linhvistychnykh doslidzhenniakh [The phenomenon of interference in contemporary linguistic research]. *Naukovyi zhurnal Lvivskoho derzhavnoho universytetu bezpeky zhyttiedialnosti «Lvivskiy filolohichniy chasopys»*, 14, 21-28. DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2023-14.3> [in Ukrainian].
4. Yefymenko, T. (2018). Doslidzhennia movnoi interferentsii u sotsialnomu, psykholohichnomu y linhvistychnomu planakh [Research on language interference in social, psychological, and linguistic terms]. *Science and Education a New Dimension. Philology*, 6 (43), 66-69. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/04/Researches-of-the-language-interference-in-the-social-psychological-and-linguistic-meaning-T.-M.-Yefymenko.pdf> [in Ukrainian].
5. Kolodina, L. (2018). Interferentsiia pry vyvchenni polskoi movy yak inozemnoi: rozpiznannia z metoiu unyknnennia [Interference in learning Polish as a foreign language: recognition for avoidance purposes]. *Molodyi vchenyi*, 11 (63), 724-727. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/11/163.pdf> [in Ukrainian].
6. Sosnovskiy, V., Tymoshuk, R. (2020). Porivnialnyi analiz suchasnykh frazeolohichnykh kalk u polskii ta ukrainskii movakh [Comparative analysis of contemporary phraseological calques in Polish and Ukrainian]. *Papers in Linguistics*, 22 (1), 239-254. DOI: <https://doi.org/10.31648/pj.4983> [in Ukrainian].
7. Fedko, O. (2022). Osnovni trudnoshchi pry vyvchenni/vykladanni ukrainskoi ta polskoi movy yak inozemnoi [Main difficulties in learning/teaching Ukrainian and Polish as foreign languages]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk : mizhvuz. zb. nauk. pr. molodykh vchenykh Drohobyskoho derzh. ped. un-tu imeni Ivana Franka*, 58 (2), 359-365. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/58-2-51> [in Ukrainian].
8. Shvets, A. (2016). Proiavy leksychnoi interferentsii u polskomu movlenni meshkantsiv Kamianskoho [Manifestations of lexical interference in the Polish speech of Kamensk residents]. *Suchasni problemy movoznavstva ta literaturoznavstva*, 21, 171-174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/spml_2016_21_36 [in Ukrainian].

9. Fałowski, A. (2023). Ile jest słów pochodzenia ukraińskiego we współczesnej polszczyźnie ogólnej? [How many words of Ukrainian origin are there in contemporary general Polish?]. *LingVaria*, 1 (35), 63-72. DOI: <https://doi.org/10.12797/LV.18.2023.35.04> [in Polish].
10. Kozaczenko, O. (2015). Problemy leksychnoi interferentsii na materialii ukrainskoi ta polskoi mov ta shliakhy yii podolannia u polskomu movlenni studentiv filolohichnykh fakultetiv [Problems of lexical interference in Ukrainian and Polish languages and ways to overcome it in the Polish speech of students of philological faculties]. *Prace naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Językoznawstwo*, 1, 121-140. URL: <http://dx.doi.org/10.16926/j.2015.11.09> [in Polish].
11. Masiac, N. (2010). Kompetencja lingwistyczna w nauczaniu Ukraińców języka polskiego jako obcego [Linguistic competence in teaching Polish as a foreign language to Ukrainians]. *Ukrainska polonistyka*. 2010, 7, 111-120. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/6308/1/%D0%94%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%20Microsoft%20Word.pdf> [in Polish].
12. Stanishevskaja O. Źródła polsko-ukraińskich homonimów i paronimów [Sources of Polish-Ukrainian homonyms and paronyms]. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/309.pdf> [in Polish].

T. YE. NEDASHKIVSKA

PhD in Philology, Professor,

Head of the Department of Slavic and Germanic Philology and Translation,

Zhytomyr Ivan Franko State University, Zhytomyr, Ukraine

E-mail: meganed777@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0001-7810-8773>

PROBLEMS OF UKRAINIAN-POLISH LANGUAGE INTERFERENCE

The article examines language interference as a phenomenon that arises in conditions of bilingualism and means a violation of normativity due to close contact between two related languages. This process is most characteristic of border residents, communities that communicate in two languages, and active participants in intercultural communication. The aim of the work is to conduct a comprehensive analysis of Ukrainian-Polish linguistic interference in order to identify its characteristics, forms of manifestation, and consequences for both languages. Each level of Polish-Ukrainian linguistic interference is demonstrated, and it is found that lexical “interference” is the most significant, while grammatical, syntactic, and stylistic interference, although not as obvious, causes significantly more “problems” because it affects the deep mechanisms of language organization and has the greatest impact on the violation of language norms. It has been proven that close contact leads to the borrowing or mechanical transfer of Polish words into Ukrainian speech, the influence of Polish pronunciation changes Ukrainian, grammatical constructions are transferred from Polish to Ukrainian, Ukrainian word formation models change, Polish syntactic constructions are calqued, stylistic norms are transferred, etc.

Similarly, the influence of the Ukrainian language on Polish was analyzed and found to be as pronounced as that of Polish on Ukrainian. It was determined that this linguistic interference is most active during communication, which is why lexical manifestations are also most noticeable here, as words are easily influenced by external factors. It was found that Ukrainian concepts penetrate the Polish lexicon through the socio-cultural context, and at the phonetic level, the sociolinguistic nature of interference is decisive, which, although it does not change the Polish language, helps to construct recognizable language variants that make it easy to determine the origin of the communicator. A number of measures have been identified that will help to avoid most of the negative consequences of Polish-Ukrainian language interference and to preserve the integrity of the Ukrainian language, which, in turn, will transform language interference into an intellectual resource for flexible multicultural competence.

Key words: Polish language, Ukrainian language, bilingualism, language interference, socio-cultural context.

Дата першого надходження статті до видання: 18.02.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 13.05.2026